

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetésekért minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetésekénél:

egész oldal ... kor. 22.— negyed oldal ... kor. 8.—

fél oldal ... kor. 16.— nyolczad oldal ... kor. 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Az államsegélykérvényekhez csatolandó okmányok.

A hitközségi iskolák főntartóinak saját iskoláik biztosítása az új törvény alapján nagy gondot okozhat.

A törvény kimondja, hogy a törvény 2—3. §-ában megállapított fizetést a főntartók három éven belül, vagyis 1910. év június hó 30-ig biztosítani kötelesek és ha nem biztosítanak, azt a törvény biztosítottak tekinti és bíróilag behajtja a tanító fizetését; és ha ez nem volna lehetséges, akkor a főntartó elveszíti iskola-főntartó jogát, de ha ez esetben államsegélyt vesz igénybe, joga föleled.

Az államsegélyt az iskolafőntartók az 1907. évi XXVII. törvényeikk élebelépte után mindjárt bármikor igénybe vehetik minden olyan elemi népiskolai rendes tanítói állás járandóságának és ötödéves korpótlékának a törvény 2. és 3. szakaszában megszabott összegéig való kiegészítésére, mely a törvény 16., 17., 18., 19. és 20. §-ában foglalt föltételeknek megfelel és ha ez iránt az iskola illetékes hatósága (iskolaszék) a 23. §-ban megszabott okmányokkal felszerelt és a miniszterhez intézett folyamodványát a közgazgatási bizottsághoz legkésőbb 1910. szeptember hó 30-ig benyújtja.

A főntartók már most ismerik anyagi helyzetüket s a főpásztorok kiadott rendelkezéseivel föl vannak hívva a tanítói fizetéseknek a törvényben meghatározott rendezésére. Nem tartanak tehát a katolikus oktatásügyre hasznosnak, hogy ha e rendezést egyes főntartók 1910-ig húznák-halasztanák, amely halasztás csak a tanító anyagi kárát jelentené.

Szolgálatot vélnék teljesíteni az arra ráutalt főntartóknak, hogy közöljük sorozatosan összeállítva azokat az okmányokat, amelyek az állami segélyt kérő folyamodásokhoz csatolandók.

I. A hitvallásos iskoláknál és magyar nyelvűeknél:

1. A hitközségnek az illetékes egyházi főhatóság által jóváhagyott legutóbbi költségvetése;
2. az iskolának az illetékes iskolai hatóság által jóváhagyott költségvetése, melybe a tanítói, kántortanítói javadalomnak és korpótlékoknak jövedelmi forrásai föltüntetve legyenek;
3. az 1893. évben, esetleg utóbb a járási főszolgabíró által fölvetett javadalmi jegyzőkönyv;
4. díjlevél, az egyházi főhatóság jóváhagyásával ellátva;
5. az újonnan szervezett állásoknál a szervezésre vonatkozó hitközségi jogérvényes határozat, továbbá az 1907. évi XXVII. törvényeikk 12. §-a 5-ik bekezdésének megfelelően annak igazolása, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter azon állás szervezéséhez előzetesen hozzájárult;
6. a hitközségnek anyagi helyzetét igazoló és a járási főszolgabíró (polgármester) által láttamozott helyhatósági bizonyítvány;
7. kimutatás arról, hogy mennyi az állami egyenes adó és abból mennyi esik a felekezeti iskolákat főntartó adózókra;
8. kimutatás arról, hogy az egyenes adó hány százalékának felel meg annak hozzájárulásának az értéke, mellyel a hitközségi adózók a hitfelekezeti iskola főntartása címén megterhelve vannak;
9. oklevél;
10. működési bizonyítványok megfelelő sorrendben számozva s időrendben, megszakítás nélkül;
11. községi illetőségi bizonyítvány magyar állampolgárságról;
12. az iskola tantermeinek pontos méreteit (szélesség, hosszúság és magasság) föltüntető hiteles bizonylat;
13. az iskola hiteles fölvételi naplójának kivonata a tényleg beírt és iskolába járó, illetve egyes tantermekbe járó tanulókról;
14. az iskola felszereléseiről (tanszerekről és

butorzatról) leltáros kimutatás, mely a királyi tanfelügyelő által megerősítendő. A butorzat jegyzéke az utasítás 116. a tanszerek jegyzéke pedig az utasítás 105—115. lapjain föltalálható. Ezen butorzatok, tanszerek 1907. július 1-től 1910. szeptember 30-ig okvetlenül beszerzendők.

15. az illetékes egyházi föhatóság engedélye és hogy a szerinti kéréséhez hozzájárul:

16. kimutatása annak, van-e az illető községben a kérvényben érintett iskolán kívül más iskola is, még pedig: Milyen jellegű? Hány tanítós? Hány növendék által látogatott? Államsegélyt élvez-e? Milyen tannyelvű? Van-e ott állami iskola? Hány tanerős? Hány növendékkel ellátott?

17. kimutatás a községben levő összes tankötelesek számáról;

18. tanmenet;

19. órarend;

20. tankönyvjegyzék;

21. hitközségi vagyonleltár;

22. kimutatás, hogy azon tanító osztályára, kinek részére államsegélyt kérnek, hány mindennapi tanköteles van utálva;

23. azon közigazgatási bizottsági vagy községi, illetve hitközségi határozat, mely tanúsítja, hogy a tanító legutóljára kitől, mely időtől és mennyi korpótleket kapott és mennyi fizeteskiegészítési államsegélyben részesült;

24. a hatóság szavatoló nyilatkozata, mely szerint a tanító magyarul beszélni, írni és tanítani tud;

25. annak igazolása, hogy a magyar anyanyelvű tankötelesek magyar oktatásban részeshetnek s hogy a tanterve és a magyar nyelv tanítása tekintetében az iskola a törvénynek eleget tesz;

26. esküteléről szóló igazolvány.

A nem magyar tannyelvűeknél pedig ezen 26-on fölül még a következők szükségesek:

a) A választásra jogosult iskolaszék által kiállított szavatoló nyilatkozat arról, hogy a tanító magyar nyelven helyesen beszélni és írni, valamint tanítani is tud;

b) helyhatósági bizonyítvány arról, hogy vannak-e a nem magyar tannyelvű iskolában állandóan magyar anyanyelvűek, akiknek magyar nyelven való oktatását atyjuk vagy gyámjuk kívánja;

c) pontos kimutatása a nem magyar tannyelvű iskolába beírt magyar anyanyelvű tanköteleseknek;

d) annak igazolása, hogy az illető iskolában a magyar nyelv, a számolás, a hazai földrajz, a történelem, továbbá a polgári jogok és kötelességek tanítása a nagyméltóságú püspöki kar megbízásából működő Országos Katolikus Tanügyi Tanács által engedélyezett és a Szent-István-Társulat könyvjegyzékébe fölvett, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által is jóváhagyott, vagy amennyiben az iskola

fönntartói részéről fölterjesztett tanterv és óraterv jóváhagyható nem volna, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által megállapított *tanterv szerinti és óraszámában*, kizárólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter által is engedélyezett *tanfolyamok és tanítási segédesszközök használatával történik*;

e) annak igazolása, hogy az illető iskolában kizárólag az Országos Katolikus Tanügyi Tanácsától engedélyezett és a Szent-István-Társulat könyvjegyzékébe fölvett, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által is helybenhagyott hazafias tartalmú olvasókönyvek, továbbá tankönyvek, segédesszközök és tanszerek használatnak, tehát azok jegyzéke bemelléklendő; e két utóbbi pontban említettek az egyházi föhatóság által előzetes jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez mielőbb fölterjesztendők;

f) igazolvány arról, hogy a magyar anyanyelvű tankötelesek magyar oktatásban részeshetnek.

Szekszárd.

Nagy Béla.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Átdolgozott Katekizmus kötelező használata az egyházmegyében. Kivonat a beszercebányai egyházmegye f. évi X. körleveléből. Az esztergomi érseki tartományak már 1858. évi zsinata szükségesnek érezte kimondani, hogy a minden könyvek legnehezebbike: a gyermekek számára szolgáló *Katekizmus*, mint iskolai tankönyv, hozzáértő átdolgozás után, legalább az esztergomi érseki tartomány területén *egységessé*, tanításának módszere pedig *egyenletűvé* tétessék. — A nagyevű hercegeprimás és érsek, Simor János, alig hogy székét elfoglalta, 1867. aug. 30-án intézkedett is evégből az addig használt *Katekizmus átdolgozása* felől. Midőn azonban az 1868. XXXVIII. t.-e. a vallás tanítás óráit a népiskolában sajnós, káros kihatással — kevés száma szorította, egyrészt elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkozott a *Katekizmus tananyagának* is — természetesen a lényeg esonkítatlan megtartása mellett — *szűkebb mederbe szorítása*, vagyis oly módon tanítása, hogy a leszállított óraszám ne akadályozza a *Katekizmus* addigi, föltétlenül szükséges tananyagának elsajátítását; másfelől az *országos* törvénnyel szemben celszerűnek látszott, hogy a *Katekizmus* ügye országosan szabályoztassék. Az ügy fontosságából magyarázható és könnyen érthető hosszú eljárás folyamán épen egyházmegyénk halhatatlan főpásztora, Ipolyi Arnold volt az, ki a püspöki kar megbízásából is sokat fáradozott az egész országban használandó egy *Katekizmus* előállításának szent ügyével. Azonban az akkori három érsek két-két megbízta által már meg is bíralt tervezet a fölülbíráásra fölkért egyháznagy elhunytával — tervezet maradt. A vallás erkölcsi rekonstrukció élénkebb munkájával megindult jelen század elején ismét előtérbe kellett lépnie a *Katé* ügyének, mely a püspöki kar által fölkért erdélyi püspök: gr. *Majláth G. Károly* ó Exja vezette és irányította szakbizottságok minden oldalú munkája után végre oda ért, hogy az átdolgozott új *Katé*t a püspöki kar f. évi március 14-én tartott tanácskozásában elfogadta, az egyes egyházmegyék főpásztoraira bízván annak tényleges alkalmazását s használatát iránt a különben is jogkörükbe eső intézkedést. Engedelmeskedve az esztergomi egyháztartomány elöl jelzett zsinati végzésének. — miután a Bibornok Herceg-Primás és esztergomi Érsek úr ó Emja, a mi Metropolitának az új *Katé* kiadását nemcsak engedélyezte, hanem használatát jog-

hatósága területén kötelezőleg el is rendelte s miután a Szentszékkel ez ügyben tartott értekezlet annak egyházmegyének elemi iskoláiba behozatalát Tölem egyenesen kérte Isten sz. nevében és a vallás-erkölcsi nagyobb haszon reményében az újonnan átdolgozott Katekizmust a besztercebányai egyházmegye területére ezenel elfogadom s tankönyvül használatát az 1907/8. tanévtől kezdve elrendelem. Ezen persze eszupán megfelelőbb módszerrel és helyesb nyelvezettel átdolgozott Káté *Római kath. Elemi Katekizmus a biblia clemivel az elemi népiskolák II. osztálya részére*, valamint *Római kath. Kis Katekizmus* címek alatt a Szent-István-társulat kiadásában magyar nyelven már kapható lévén: a legközelebbi tanévtől kezdve az elemi népiskolák I. osztályában vezérfonalul, a II. osztályban tankönyvül kizárólag csak az új R. k. elemi, majd a következő tanévtől kezdve a további osztályokban fokozatosan a Kis katekizmus lesz használendő. Minthogy pedig ezen Katekizmus magában foglalja az I. és II. o. számára előírt bibliai anyagot is: emélfogva a II. osztályban külön bibliai tankönyvre ezentül nem lesz szükség. Ezen új Káték maguk után vontak a Püspöki Kar gondoskodását az elemi iskolákban teljesítendő vallásoktatásra vonatkozó új tantervről és utasításról, mely a Szent-István-Társulatnál szintén kapható 30 fillérért, míg az Elemi Katekizmusnak színes képekkel 52 fillér, fekete képekkel 40 fillér, a Kis Katekizmusnak pedig 56 fillér az ára kötött példányonként. Mindezek után egyúttal tudomására hozom kedves Pajjainknak, hogy gondoskodás történt ezen új Katekizmusoknak től és német nyelvre való lefordításáról, a fordított szöveg megbírálásáról s ugyan- csak a Szent-István-Társulatnál kiadásáról is. E fordítások közül az Elemi Katekizmusé — kizárólag fekete nyomású képekkel, tehát 40 fill. árban — már megjelent, a Kis Katekizmusé pedig sajtó alatt van, s így használatuk szintén megkezdhető. Garamszentkereszt, sz. Lőrinc vértanu napján, 1907.

A Kis Biblia használatának megengedése. *Kivonat az esztergomi főegyházmegye f. é. XII. körleveléből.* A hitoktatóknak és a hitoktatóssal foglalkozó lelkész- kedő papságnak figyelmét felhívom *Vokorny Emánuel «Kis Biblia»* e. művére, mely az esztergomi főegyházmegyei hatóság 4451/1907. számú engedelmével jelen meg s a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalánál (Budapest VIII., Szentkirályi-u. 25.) és ugyanezen társulat könyvkereskedésében (Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2.) kapható. Ez a «Kis Biblia» a f. é. március 14-én tartott püspöki tanácskozmányon, az elemi népiskolai vallásitanítás számára elfogadott és kiadott *«Tanítástani és Utasítások»* szellemében készült és kapcsolatos a nemrég előírt új Elemi Katekizmussal, amelynek bibliai szövegét teljesen magában foglalja. Az elemi népiskolák III—VI. osztálya részére írt s a szerző által a katekizmus átdolgozása alkalmával ráruházott előadói tisztből kifolyólag kiadott «Kis Biblia»-nak használatát a főegyházmegyei területén levő elemi népiskolákban ezenel megengedem. Az új «Kis Biblia» ára fekete illusztrációkkal 60, színes illusztrációkkal pedig 90 fillér.

Iskolákba beiratkozó tanulóktól keresztlevel követelendő. Tekintettel arra, hogy az állami anyakönyvekben a gyermekek vallási hovatartozásának megállapítása szempontjából az illető újszülöttnek megkeresztelt vagy keresztlevelel nem jön figyelembe: szükségét látom, hogy megújítva mult évi április hó 5-én 1621. sz. a. kiadott rendeletemet, (V. Circ. 1907. VII. pag. 69.), az iskolagazgató lelkész urakat és a vallásoktatókat a nagyméltóságú püspöki karnak folyó évi április hó 18-án tett intézkedése alapján is figyelmeztessem, hogy az iskolákba iratkozó ismeretlen tanulóknál, kik a polgári anyakönyvvezetés behozatala óta születtek és magukat katólikusoknak vallják, ne elégedjenek meg a polgári anyakönyv kivonatának bemutatásával, hanem követeljének tőlük az illető lelkész által kiáltandó keresztlevelel bizonylatokat.

A női munka kötelező tanítása. A tapasztalat igazolja, hogy az iskoláinknál alkalmazott tanítónők a női kézimunkát vagy egyáltalában nem, vagy nem oly

mérvben tanítják, mint azt a tanterv előírja. Minden további felszólásnak eljéjét veendő, szigorúan meg- hagyom az iskolaszékek elnökeinek, intézkedjenek arra nézve, hogy az 1907/908. tanév folyamán a tanítónők a női kézimunkát a tanterv keretében előírt anyag terjedelmében tanítsák. Azon tanítónők, kik ezt tenni vonakodnának, az ellenük folyamatba veendő fegyelmi eljárás végett azonnal bejelentendők. A női kézimunka tanítása kötelező lévén, ezért külön díjazás nem jár.

Felekezeti iskolák alapvagyonához tartozó ingatlanok ügyében miniszteri rendelet. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől. — 109.891/906. szám. Van szerencsém a főtiszt. főhatóságnak tisztelettel tudomására hozni, miszerint a m. kir. igazságügyminiszter úr kérelmére valamennyi kir. törvényszéknek és járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságnak, a felekezeti iskolák alapvagyonához tartozó ingatlanok tekintetében 1901. évi március hó 11-én 6723. I. M. sz. a. kiadott rendelete kiegészítéséül mult évi 44.326. sz. a. meghagyta, hogy minden oly esetben, amikor a felekezeti iskola tulajdonosa vagy javadalmaként telekkönyvezett ingatlan tulajdonosának személyében, vagy érintett rendelkezésének telekkönyvi kitüntetésében változás történik, a telekkönyvi hatóságok a telekkönyvi bejegyzést rendelő végzést tudomás végett nemcsak az illetékes kir. Tanfelügyelőnek, hanem egyúttal az illetékes egyházi főhatóságnak is (érsekség, püspökség stb.) hivatalból küldjék meg. — Budapest, 1907. április hó 15. — A miniszter helyett: Tóth. államtitkár. — Valamennyi főtiszt. egyházi főhatóságnak, az ev. ref. egyet. konvent kivételével.

Madarak védelme. A pozsonyi m. kir. erdőfelügye- lőség értesítése szerint a liparis monacha (apaca lepke), a liparis dispar (bucú lepke) hernyói a Duna balparti területén oly nagy mértékben szaporodtak el, hogy nemcsak a tölgyerdők lombját, hanem az összes gyümölcs- fákat is tönkre tették. A pusztító káros lepke-fajok elterjedésének legfőbb oka, hogy az éneklő madarak nem részesülnek a kellő és megerdemelt védelemben. A tanév közeledtével különösen felhívom a lelkészkedő papság figyelmét a madarvédelemre, másrészt pedig elvárom főegyházmegyéim tanítóitól, hogy az összes karostályú tanköteleseket a fészék óvására inteni, az éneklő madarak hasznáról kioktatni és azokat a természetrajz keretében megismertetni annál is inkább kötelességüknek ismerjék, mivel közvetlen működésük és felügyeletük nagyjában hozzá járul a madarvédelem eredményéhez.

Veres alkalmazása az iskolában. Tájékoztatásul közlöm a m. kir. kuriának 1906. január 9-én 260. sz. a. hozott végzése indokolását, mellyel elutasította egy köny- nyű testi sértés miatt elítélt tanítónak semmisségi pana- szát: «Az a fegyelmi jogkör, úgymond, mellyel a nép- oktatási törvények, úgymint az 1868. évi XXXVIII. t.-c. ős később az 1876. évi XXVIII. t.-c. végrehajtása tárgyá- ban a vallás- és közoktatásügyi miniszter által legújáb- ban 1902. évi október hó 21-én 44246. sz. alatt kibocsá- tott rendelettel közölt s a községi iskolaszékek számára készített és kiadott «Utasítás» 134. §-ában a tanítót ta- nitványai irányában fölruhazza: a testi fenyíték, neve- zetesen a verés alkalmazására ki nem terjed, sőt azt egyenesen kizárja az említett Utasításnak 100. §-a, mely- nek b) pontja a növekedékekkel való durca bánást a ta- nitóval szemben fegyelmi vétségnek minősíti».

EGYESÜLETI ÉLET.

Válasz. Bajnok Géza dunakeszi tanító úrnak, a «Népnevelő» szeptember 8-án megjelent panaszára a következő felvilágosítást adom: folyó évi július 10-ig, a főt-gödöllői tanítói kerületből beérkezett hozzám 14 tanítói dolgozat, melyeket jul. 11-én beküldöttem Vára, a központba, mint erről panaszkozó tanító úr a kézem között levő bizonylatból meggyőződhetik. Az elmult években a kerületi gyűlésekről szóló jegyzőkönyvekhez csatoltan érkeztek hozzám a gyűlésen felolvasott dolgo- zatok — ezeken kívül más nem — melyeket a gyű- lések jegyzőkönyveivel szintén a központba küldöttem,

mint erről szintén meggyőződést szerzhet nálam, Boldog *Kálmár László* egyleti elnök.

Tanítógyűlés. A trencsényi, vágontúli esp. ker. róm. kath. tanítók köre körgyűlést Vágszikkáson tartotta meg. A szentmise után az iskola tantermében *Balázs József* felszószeni kántortanító világi elnök nyitotta meg a körgyűlést, méltatván a már szentesített fizetés-rendezésről szóló törvényt. *Osorba István* vágszikkási kántortanító a: *olvasmányok kezelése és értelmezése* c. gyakorlati mintatanítása, utána *Balázs József* világi elnök a *kath. tanító szociális feladatai* c. felolvasása következtet; melyeket a jelenlevők érdeklődéssel és figyelemmel hallgattak meg. *Hevera János*, ker. aesp. tanfelügyelő egyh. elnök méltatva nagynevű közt. tanítótunk *Apponyi Albert* gróf urnak különösen a kath. tanítók és a tanítók fizetésrendezése körül kifejtett érdemeit, indítványozta, hogy a kör ő nagyméltóságát, mint a nemzeti tanügy bajnokát táviratilag üdvözölje.

Meghívó a besztercebányai egyházmegye területén lakó róm. kath. tanítók egyesületének folyó évi szeptember hó 24-én Besztercebányán, a püspöki palota nagytermében tartandó XXV. rendes s egyúttal jubiláris közgyűlésére. a) nappi «Te Deum» s az egyesület élő tagjaiért tartandó nagy szentmise a vártemplomban reggel 9 órakor. Tartja: *Machovich Izidor* apát s egyházmegyei főtanfügyelő. Egyidejűleg végezve lesz ugyanott szentmise az egyesület elhunyt tagjaiért. b) A közgyűlés pont 10 órakor veszi kezdetét. A tárgysorozat főbb pontjai. Elnöki megnyitó és jelentés. Egyesületünk nevelés-százados működésének vázolója. *Klein Jenő* alnöv. Az 1907. évi XXVII. t.-c. s az erre vonatkozó «Utastás»-nak méltatása. Beszámoló az orsz. kath. segélyalap közp. bizottságának ez évi gyűléséről. *Ibessz András* beszámoló az egyesületi tápintézet segélyalapjáról, segélyezéséről és indítvány az alából eszközöndő segélyezésre nézve. Bíráló bizottsági jelentés. A neveléstan és kertészet mezőgazdasági tételük kitűzése. Egyesületi tisztviselők és bíráló bizottsági tagok választása. Az orsz. kath. tanítói segélyalap közp. bizottságának jövő évi gyűlésére és az orsz. kath. tanítói 100-as bizottságba egy-egy tagnak való kiküldése. Kérelmek. A népnevelő egyesület választmány t. tagjai ez úton is felkérnek, hogy ezer előértekezlet után, délután 5 órakor a papnevelő nagytermében tartandó gyűlésre összejönni szíveskedjenek. Jegyzet: a) A közgyűlést megelőző értekezlet f. évi szeptember hó 23-án, délután 2 órakor a városi róm. kath. fiúiskola IV. oszt. tantermében lesz megtartva. b) A pályaféltrekre vonatkozó ajánlatok ezen előértekezleten benyújtandók. Korponán, 1907. évi augusztus hó 19-én. *Machovich Izidor* s. k. apát, egyházm. főtanfügyelő s egyesületi elnök.

Meghívó A balassagyarmati vidéki róm. kath. népnevelők egyesületének szécsényi köre körgyűlését f. évi szeptember hó 26-án d. e. Szécsényben, a róm. kath. iskolában tartja meg, melyre a t. egyleti tagokon kívül a tanügy iránt érdeklődők is tisztelettel meghívottak. A közgyűlést pontban 9 órakor gyász-szentmise jelözi meg. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének fölolvastása és hitelesítése. 3. *Albert István* kisvaszari tanító a következő ezimen tart értekezést: «Az alkotmánytan tanítása a népiskolában». 4. Pénztári jelentés. 5. Elnöki jelentés. 6. Tisztújítás. 7. Indítványok. 8. A tavaszi közgyűlés helyének kijelölése. 9. Új tagok fölvétele. Kéretnek t. egyleti tagok, esetleges indítványait a közgyűlés előtt még jó idejében az elnökségnél bejelenteni. *Magyar Rezső*, egyt. elnök.

IRODALOM.

Az írva-olvasás, számolás, rajz és agyagmunka reformja elméletben és leckékben. Írta: *Szabó József* áll. tanító. Ritkán jelenik meg minden ízében ilyen szakmunka: az egész könyvön meglátszik az, hogy írója tárgyával szeretettel foglalkozik és alaposan tanulmányozta azt. A könyv oly dolgokkal foglalkozik, melyek az iskola belső életét fejleszteni fogják. Aki e könyvet átlapozza, megálja benne a tudományos érvelést és a tanításnak szakszerű fejlesztését. A könyv kiadója *Kovács Gyula* Nagybányán. Ara 1 korona 50 filler. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában.

Beküldetett: Olvasás-írás-tanítási módszerem és annak kritikai megvilágítása. Tanterviak és a nagyközönség számára írta *Kéméndy Rezső*. Ara 2 korona.

Tanításterv es utasítások. Az elemi népiskolák rómái kath. vallástanítása részére. A magyar püspöki kar 1907. évi március 14-én tartott tanácskozmányának határozatából kiadja a Szent-István-Társulat. Ara 30 fill.

VEGYESEK.

Bende püspök gyémántmiseje. Csendesben, melözve minden külső zajt és fényt, mondta el a napokban gyémántmisejét Bende Imre nyitrai püspök, titkos tanácsos. Az agg főpásztor szándékára mellőzték az egyházmegye minden zajosabb ünneplést, azonban ő, a tanügy lelkes apostola, e napon sem maradt télen: gyémántmiseje alkalmából a moesonoki zárda fenntartására 20 ezer és a nyitrai zárának 6000 koronát adományozott. Hódoló tisztelettel üdvözöljük a kath. tanügyért lelkesedő agg főpásztort a nevezetes évforduló alkalmából és kérjük Istent, hogy tartsa meg még soká őt a nemzeti keresztény népoktatás javára.

Megmentett iskola. A esieseri róm. kath. hitközségben küszöbön volt az iskola államosítása. A hívek egy-két bujtogató szavára ez ügyben tartott tárgyalással az államosítás mellett nyilatkoztak. Új tantermet kellett építeni, ez volt az ok, hogy át akarták adni az iskolát az államnak. *Bornemisza Tibor* püspök úr azonban elhárította a bajt, mert 1600 koronát ajánlott fel a tanterem felépítésére, így megmentette a esieseri iskolát az államosítástól.

Guzsvenitz szentszéki tanácsos. A hereceprimás főmagassága *Guzsvenitz Vilmos* esztergomi érseki tanítóképző intézeti igazgatót, az orsz. kath. Tanügyi Tanácsnak kezdettől fogva egyik buzgó tagját, szentszéki tanácsossá nevezte ki. Öszinte tisztelettel üdvözöljük az érdemes igazgatót ezen kintüntetése alkalmából úgy olvasóink, mint a magyar kath. tanítóság nevében.

Palotay főtanfügyelő, nagyprépost. A király ő felsége *Palotay László* nagyváradai preláts-kanonok főtanfügyelőnek a nagyprépostságra való előléptetését jóváhagyta. *Palotay főtanfügyelő* ezen előlépése általános örömet keltett az egyházmegye kath. tanítóiban és számos egyesület üdvözölte a népszerű főtanfügyelőt ezen alkalomból.

Jordán apát jubileuma. Az orsz. kath. Tanügyi Tanács elnöke, *Szentgyörgyi Jordán Károly* dr. minap ült meg szaniszlói plébánosságának harmincadik évfordulóját. A hitközség és a jubiláns tisztelői megható módon ünnepelték őt ez alkalomból. A hitközség nevében *Láng György* dr. megyei tiszteletbeli főorvos köszöntötte. A hívek művészi aranykelyhet nyújtottak át lelkipásztorunknak. *Gruber László* jegyző a község háláját, *Székbotóczik István* tanító a tanítótestület üdvözlését tolmácsolta. Megjelent az ünnepségen az Országos Katholikus Tanügyi Tanács világi elnöke, *Ember Károly* lovag is, hogy a magyar katolikus tanítóság osztatlan bizalmát és szeretetét tolmácsolja. A hitközség patrónusa, *Károlyi József* gróf művészi ampolnát küldött Jordán apátnak, meleg üdvözlő sorok kíséretében. *Vasary* Kolos hereceprimás táviratban üdvözölte az ünnepelt lelkipásztort. *Jordán dr.* az ünnep emlékére

ötszáz koronát adományozott a szaniszlói kath. iskola felszerelésére.

Nyilvános köszönet. A nyárádselyei róm. kath. iskolaszék és a szegény szülők nevében ezennel hálás köszönetet mondok a *Szent-István-Társulatnak* azon nemeslelkű jóságáért, mellyel szegény iskolás gyermekeink számára tkt. *Sinka Károly* kántortanító úr gondoskodó kérésére az 1907-8. tanévre 84 drb elemi isk. tankönyvet 31 kor. 12 fillér értékben sziveskedett ajándékozni. Az Isten áldja meg nemes fáradozásait. Nyárádselye (Maros-Torda várm.), 1907. aug. 22. *Tözsér László* sk. plébános, mint isk. széki elnök.

Ünnepelt tanterfő. Szép ünnepség folyt le Temesvár város tanástermében, a hol *Troszt István* gyárvárosi népiskolai igazgatót ünnepelték abból az alkalomból, hogy negyvenhárom évi működése után nyugalomba ment. Az első szónok *Telbisz Károly* dr. udvari tanácsos, polgármester volt, aki méltatta az ünnepelt érdemeit, végül pedig háláját és elismerését fejezte ki neki. Utána *Sebesztha Károly* tanfelügyelő átadta *Trosztnak* a vallás-és közoktatásügyi miniszter elismerő átíratát, mire *Láng Dávid* esperes-plébános a tanítványok jókívánságát tomácsolta. *Troszt István* meghatottan mondott köszönetet.

A pánszláv igazgatás eredménye. Trencsén megye néhány tót községében a nép azon igyekszik, hogy a katolikus népiskolákban a magyar tanítást megakadályozza, amit a tót nemzetiségi sajtó féktelen igazgatásának kell betudni. Egyes esetekben már följelentés is történt az illetékes közigazgatási hatóságoknál.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Nemesócsai (Komárom m.) kath. iskolához okleveles tanító kerestetik. Javadalma: Államsegély: 802 kor., hitközségtől: 198 kor., bútorozott lakás fűtéssel. Pályázatok *szept. 12-ig*. *Pápay Gyula* plébánoshoz (Ekel u. p. Nemesócsa) küldendők. 459 1—1

Vágmedencei (Nyitra m.) magyar-tótnyelvű kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása 15 kat. hold 1165 □öl szántóföld, melyből az adókat javadalmas fizeti: 6 mm. rozs, misealapítványok után és offertóriumokból 20 kor., stóla 160 kor., községtől mint tanítói fizetés 160 kor., orgonálás címén 13 kor. 64 fillér, ostayasítás 10 korona. Lakása: két szoba, konyha, kamra, istálló és pajta. Kellőleg felszerelt, az iskolaszékre címzett folyamodások Vágmedenceire (Nyitra m.) a plébániahivatalhoz küldendők *szept. 17-ig*. A választás *szept. 19-én* délelőtt 10 órakor lesz. Személyes megjelenés megkívánatik. Az állás azonnal elfoglalandó. 429 2—2

A bánkeszii róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet egy osztálytanítói állásra. Csakis okleveles férfitanítók pályázhatnak. Fizetése 800 kor., egyszobás bútorozott lakás, kertiletmény fejében 16 kor. Tannyelv: magyar-tót. Főlszerelt pályázatok *szept. 15-ig* küldendők róm. kath. plébánia Bánkeszi (Nyitra m.). 446 1—1

Ratkóc (Nyitra m.) magyar-tótnyelvű róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme a várható állami segéllyel 1000 kor. Lakása a törvényes kívánalmaknak megfelelő. Pályázati határidő és

választás *szept. 22.* Kérvények iskolaszéki elnökhöz Manigára (Nyitra m.) küldendők. 442 1—1

A nyitraudvarnoki plébániához csatolt **bajmócskai** kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása mint tanítónak a község pénztárából 500 kor. készpénzben, 3 hold 1297 □öl szántó, kataszteri becslés szerint 34 kor. 30 fillér, 75 kor. failletmény, melyből köteles lesz a tantermet is fűtetni. Lakása: két szoba, konyha, két kamra és istálló, továbbá egy kis konyhakert. Ezen fizetés az új törvény értelmében az államsegély igénybevételével 1000 koronára kiegészített fog. Kántori jövedelem: stóla 40 kor., 8 fellelek után 2 p. m. rozs urbérések és zsellérektől 3 kor. 50 fillér. A pályázat f. év *szept. 30-án* jár le, ugyanakkor a próba is tartatik meg. A kérvények f. év *szept. 29-ig* alulírotttnál nyújtandók be. *Javcz József* iskolaszéki elnök. 450 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A **mosóci** (Turóc m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. A díjlevél szerinti évi jövedelme: 933 kor. 82 fillér, ezen fizetését — levonva ebből azon igen csekély összeget, melyet maga hajt be — előleges hávi részletekben készpénzben kapja, beiratások után körülbelül 25 kor., kegyuri adomány címén női kézimunka tanításáért 20 méter bükkhasábfát. A tanterem fűtésére külön kap tűzifát. Törvényszerinti ritka szép kényelmes lakás, kőfállal bekerített házikerttel és szükséges melléképülettel. Tannyelv magyar-tót. Remekműorgonánk helyes kezelésére és az egyházi énekre súlyt fektetünk. Díjlevélben bővebbet. Okmányolt folyamodványok f. évi *szept. 20-ig* alulírottthoz intézendők. *Klein Emil* plébános, isksz. elnök. 440 2—2

A «Népnevelő» 33. számában megjelent **turócszentmáriai** tanítói pályázat határideje *szept. 21-ig* terjesztetik ki. *Pillarik István*, isksz. elnök. 451 1—1

Győri püspöki megye.

A **boldogasszonyi** (Moson m.) róm. kath. népiskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelem: a hitközségtől 800 korona, melyhez az államtól fizeteskiegészítés címén lesz kérve 200 korona. Egy szoba, szükséges bútorral. Kötelessége: egy osztály vezetésén kívül a gazdasági ismétlősöket oktatni és a kántori teendőkből segédkezni. Zeneismeret szükséges. Egyévi próbaidő után véglegesítés. Pályázati határidő *szept. 20.* Kérvények főt. *Leser Grácián* isksz. elnök címére küldendők. *Ringbauer Ferenc* iskolaszéki jegyző. 443 1—1

Pályázat a sopronmegyei **Dőr** községben megüresedett kántortanítói állomásra. Ezen magyar tannyelvű állás javadalmazása: 1. A hitközség pénztárából évenként 160 kor. 2. Kántori teendőért 70 kor. 3. 6 kataszt. 261 □öl szántóföld. Évi bérletösszege 456 kor. 4. Minden házaspártól 1/4 pozsonyi mérő buza, vagy a folyóár. 10 évi átlagban 456 kor. 5. Lakás: két padlózott szoba, egy zárt konyha, két kamra, egy istálló, téglá disznóól, egy konyhakert. Ötödéves korpótlék címén 200, illetve 100 korona. A pályázati kérvények folyó *szept. hó 25-ig* bezárólag ft. *Újlaki István* plébános isksz. elnökhöz Dőr, Sopron megye küldendők. Az állás okt. 1-én elfoglalandó. 449 1—1

A **káptalanvisi** (Sopron megye) róm. kath. kántortanítói állásra, mely okt. 1-én megüresedik, pályázat hirdettek. Jövedelme az 1893. évi összeírás szerint, mint tisztán tanítói javadalmazás 622 kor. 82 fill. a kántori pedig 136 kor. 60 fill. Congruába be nem számítható alapítványból évi 160 kor. Egyházzfi teendőért külön díjazás. Lakás áll 3 szoba, 1 konyha, 1 kamra, 1 pince, 1 istálló és szinből. Tanítási nyelv magyar. Az állás okt. 1-én elfoglalandó. Pályázati határidő *szept. 27.* Választás *szept. 28-án* délután. Folyamodványok *Papp Antal* plébános, iskolaszéki elnökhöz Káptalanvis u. p. Zsira küldendők. 460 1—1

A **lajtapordányi** róm. kath. iskolánál egy osztály-

tanító állás betöltendő. Fizetése évi 800 kor. 200 kor. kérelmezendő államsegély, kertiltetmény helyett egy öl tűzifa vagy 20 kor. egy butorozott szoba. Kötelessége: egy osztályt vezetni, felváltva ismétlő iskolát tartani, kántoriakban segídeni. Pályázati határidő *szept. 20.* —
Iskolaszék. 461 1—1

Kassai egyházmegye.

Hernádpetrii róm. kath. kántortanító állásra pályázat hirdették. Javadalmazása: 800 kor., az 1000 koronáig való kiegészítést kérni fogjuk. Újjonnan épült lakás gazdasági épületekkel. Kérvények buzitai esperesi hivatalhoz küldendők. Választás próba enklésszel *szept. 26-án* 11 órakor fog megtartatni. *Szekei Károly* plébános, iskolaszék elnök. 458 1—1

Butka (Zemplén m.) róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Javadalma: mint tanítónak hitközségtől 210 kor., herceg Lódkovitz uradalmatól 200 kor. évnegyedes részletekben. Mint kántortanító: alapítványokból 79 kor. 20 fillér. három hold szántó, három hold rét, kat. jövedelme 26 kor. 30 fillér, fél hekt. után legeltetési jog 48 kor., sertéslegelő. Párber fejeben 130 véka rozs a 2 kor. 318 kor. Zsellérektől egyenkint 50 fillér 48 kor. 50 fillér. Stóla 60 kor. Kertpötlőkre jogosultnak államsegély vétetik igénybe. Kap. 11 öl puhafát beszállítva, miből köteles a két tannert fűtetni. Lakása két szoba, kamara, konyha, istálló és 3/4 vékás kert. Kötelessége az összes kántori kötelek teljesítése, I—II. oszt. tanítása, ismétlőiskola vezetése. Okleveles pályázók kérvényeiket *Gersich Gyula* plébánoshoz Butka (Zemplén m.) f. évi *szeptember 20-ig* nyújták be. A választás f. é. szept. 24-én fog megtartatni. Személyes megjelenés szükséges, vagy legalább előnyben részesül. Az utiköltség megvalasztottnak visszatérítetik. *Gersich Gyula* pléb., iskasz. elnök. 418 2—2

Székesfehérvári egyházmegye.

A **zámolyi** kántortanítói állomásra pályázat hirdették. Javadalmazása: 1. 23 kat. hold 1014 öl szántó rét, stb. haszonélvezeti joga 371 k. 2. pár gabona páronként 1/2 p. mérő. 273 k. 3. Párpenz páronként 60 f. 63 k. 4. Ismétlő iskoláért 46 k. 20. 5. Stóla, körülbelül 23 k. 6. Természetbeni lakás, 2 szoba, konyha, istálló, stb. háziért 120 k. Tartozik az összes adókat fizetni: a tanító és kántori teendőket lelkiismeretesen végezni, s az iskolaszéki és hitközségi irodai munkálatokat díjmentesen teljesíteni. A képesítettek folyamodása benyújtandó *Vertes-Acsa* (Fejér m.) esperesi hivatalhoz *szeptember 29-ig*. Választás napján szeptember 30. Személyes megjelenés kívántatik. *Szörényi* isk. elnök. 444 1—1

A **csákvári** plébániához tartozó **fornai** róm. kath. iskolánál *szept. 23-ki* határnappal egy tanítói állomásra pályázat hirdették. Évi fizetése: lakás melléképületekkel, készpénzben 320 kor., 8 hektoliter buza, 16 hektoliter rozs, 8 hektoliter árpa, 50 kgr. só, 25 hektoliter bor, három 1200 öles kapástóld, egy db. belső marhatartás, 2 db. gulyabeli marhatartás, fapénz címén készpénzben 88 kor. 40 fillér. Fizeteskiegészítés címén 59 kor. 12 fillér. Mindezek összesen 1000 koronára vannak becsülve. Az iskola fűtéséhez szükséges fa beszerzésére készpénzben kiadatik 91 kor. 60 fillér. Az iskola és a tanító részére vásárolt tűzifa fornára ingyen szállítatik. A pályázni kívánók kellőképen felszerelt és *gróf Esterházy Miklós Marie* öngyméltóságához intézendő folyamodványukat a csákvári plébániahivatalhoz (Csákvár, Fejér megye) terjesszék be. 453 1—2

Szepesi püspöki megye.

Pályázat a **felsőszépfalui** róm. kath. kántortanítói állomásra. Ezen állomás jövedelme terményekben és készpénzben 1073 kor. 67 fill. kényelmes lakás gazdasági épületekkel. A választás folyó hó 30-án Felsőszépfalun fog megtartatni. Pályázók főtisztelendő *Kasinczy Vince*

ker. tanfelügyelő úrhoz Lethánfalván Szepes megye címzett kérvényeikhez képesítő oklevelet, működési bizonyítványukat csatolják és családi állapotukat jelölték meg. A kérvénynek beküldésének határideje folyó évi *szeptember hó 29-ke*. *Handlovics* iskolaszéki elnök. 441 1—1

A **szepesmátyásfalvi** róm. kath. kántortanítói állomásra *szept. 30-ára* pályázat hirdették. Jövedelem törvényes. Biztos mellékjövedelem. Folyamodványok *Krávics Péter* tanfelügyelő címére Szepeshanusfalvára küldendők. 455 1—2

A **svábfalvi** (Szepes m.) róm. kath. kántortanítói állomásra *október 14-ére* pályázat hirdették. Tanítói jövedelem 200 korona, államsegéllyel együtt 48 kor. 20 fillér: kántori, mindenféle címén készpénzben, terményekben 412 korona 27 fillér. 1000 koronára való kiegészítése kérvényezve lesz. Szabad lakás. Pályázhatik okleveles tanító, nos, ki től nyelvet is bír. A folyamodványok a svábfalvi róm. kath. iskolaszékhez címzendők és *Kassinszky Vince* esperes-plébánoshoz mint kerületi tanfelügyelőhöz küldendők Lethánfalvára u. p. Szepes-Csütörtök hely. 452 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A **pinkamiskei** (Vas m.) plébániához tartozó **Sároszék** fiókközségben róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdették. Jövedelme: 983 kor., melyet részint természetben, részint készpénzben kap. Kötelességei: 1. A mindennapi és az ismétlőiskolásokot a törvényileg előirt tantárgyakban magyar és német nyelven oktatni s a vallástant tanítani. 2. A templomban előforduló kántori teendőket végezni. Pályázati határidő *szept. 20.* A pályázó személyes bemutatkozása kérietik. Kérvények az iskolaszéki elnökségnek Pinkamiskére (Vas megye) küldendők. *Sandhofer József* pléb., iskasz. elnök. 419 2—2

Váci egyházmegye.

Ecsér — Budapest szomszédságában — róm. kath. iskola II-od tanítói állásra pályázat hirdették. Javadalma: a) államsegély 528 kor. b) községi segély 240 kor. havi előleges részletekben. c) 4 köbméter olfa 32 kor. értékben. d) 60 kor. lakkérpötlék évnegyedi utólagos részletekben. e) 20 kor. kertpötlék. f. egy szoba lakás a legszükségesebb butorozattal. Az új törvény értelmében 1000 koronáig az a)–d) alattiaknak kiegészítése kérelmezhetni fog. *Folyó hó 21-ig*, csak nőtlen róm. kath. okleveles magyarajkú tanító pályázhatik. Tanítani tartozand az iskolaszék által rá bízandó mindennapi és ismétlő iskola osztályait. *Matejka Vilmos* esp. plébános. 447 1—1

A **hehalmi** róm. kath. népiskolánál kántortanítótó történő megválasztás folytán megürült tanítói állásra pályázatot hirdetünk. Fizetése a községi pénztárból havi előlegekben évi 800 korona, egy butorozott szoba és szabad tüzelő. Köteles az I—II. osztály vezetésén kívül az ismétlőben a reálakat tanítani, a tanulókat templomba vezetni s ott rájuk felügyelni, a kántoriakban segíteni illetve önállóan helyettesíteni. Az állást csak egy havi felmondás után lehet elhagyni. Kérvények főt. *Stoics Károly* esp. plébános úrhoz Palotás (Nógrád m.) küldendők. A választás *szeptember 19-én*, délelőtt 9 óra kor lesz. *Bahál Károly* kántortanító. 448 1—1

Csongrádra jóhangú segédkantor kerestetik, kántorság minden ténykedésében jártas legyen, önállóan azt végezni tudja. Fizetése havi 40 korona, mosás, ágyműn kívül teljes ellátás. Mellékjövedelemre számíthat. *Hornyik Károly* kantor. 454 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Csöti (Veszprém megye) osztálytanítói állásra *szeptember 21-ére* pályázat hirdették. Férfiak pályázhatnak. Fizetése 800 korona államsegéllyel és lakás legszükségesebb butorozattal. Fizetés kiegészítésért folyamodik a hitközség. *Csöthi Géza* plébános. 445 1—1

AZ ÚJ MÓDSZERES RAJZOKTATÁSHOZ

MAZUREK-féle „Tervező-rajzolási elemek“

2866-905. sz. min. rendelettel az összes rajzoktatással foglalkozó tanintézetek részére engedélyezve.

Kisérő füzettel s 10 színes nyomtató mintalappal:

I. sorozat elemi iskolák részére 25.— kor.

II. sorozat elemi iskolák részére 35.— «

III. sor. felsőbb iskolák részére 45.— «

Kapható a kiadónál: POPELLA FERENC, Budapest, Főh. Sándor-u. 30/B.

Prospektust bérmentve küld a kiadó. 467-4

Államsegély

kervényezésével nélküli, betetlen a Lengye Béla k. tan. és Millán J. körjegyző által kiadott magyarázó, felvilágosító füzet s a 16 különle. nyomtatvány. Csak egyszerűen kitölteni s mellékelni kell. Megrendelhető: 2 K-ért.

L. B. k. tan.-nál, Farkasaszó, (Szatmárm.)

439 2-3

100 gyönyörű magyar népdalt

bazafias iskolai szöveggel tartalmaz a **KIS MUZSIKUS**. Kir. tanfelügyelőkől ajánlva. III. kiadás. **I. füzet** 80 fill., **II. füzet** 80 fillér. Együttes **Szövegkönyv** a falusi iskolák számára 49 fillér portóval.

Jósvay Gábor kántortanító

Poroszló, Hevesmegye.

425 2-5

Bold. Csima István, főkantor, országszerte ismeretes, kitünő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakiséretű gyász- és éneket tartalmazó énekkönyve mélyen leszállított áron (4 frt helyett 2.50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfélegyházán

404 3-5

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ és TSA

Budapest, X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanerőknek s lekeszeknek különös szízelégkedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 796

Elismert elsőrangú műrecek :: csak a valódi ZIMMERMANN-féle

HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra.

150 koronától 2000 koronáig.

Tanároknak részletfizetésre megegyezés szerint.

Mint különlegesség nagyon ajánlható: Valódi Zimmermann-féle iskolaharmoniumok 150, 170, 190 és 220 korona.

Képviseelő Ausztria-Magyarország részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-u. 24.

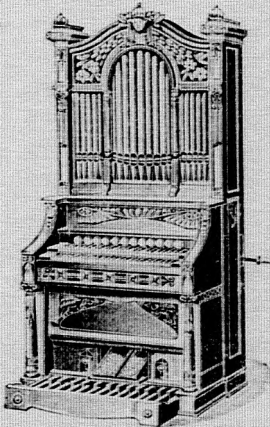
A Zimmermann-féle harmoniumok művészi- és művészi-észen vannak hangolva s mindenütt feltűnően keltenek elragadóan szép összhang-
:: jukkal ::

Számos elismerő-levél kiváló szaktekintélyektől az egész világból ::

A gyár telepei:

Leipzig, Szent-P. tervár. Moszkva, Riga, London ::

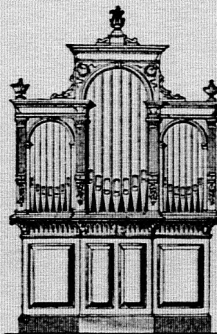
476

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmonium építőmester

Egerben.

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium-készítésére a legújabb légnymató, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalom el jótállás mellett.

A Szent-István-Társulat kiadványai

== KATHOLIKUS NÉPISKOLAI TANKÖNYVEK ==

I.

== FÖLDRAJZ ==

A kath. népiskolák számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

Irta: GYÓRFFY JÁNOS.

VIII. kiadás.

Kötve 20 fill.

II.

Magyarok története.

A kath. népiskolák felső oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

Irta: GYÓRFFY JÁNOS.

VII. kiadás.

Kötve 20 fill.

III.

Természetradjz.

A kath. népiskolák felső oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

VI. kiadás.

Kötve 20 fill.

IV.

TERMÉSZETTAN ÉS VEGYTAN.

A kath. népiskolák felső oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

V. kiadás.

Kötve 20 fill.

V.

ALKOTMÁNYTAN.

A kath. népisk. V–VI. oszt. számára.

Irta: HÁMORI MÁRTON.

IV. kiadás.

Kötve 20 fill.

VI.

== SZÁMTAN. ==

I. füz. Az 1-től 100-ig terjedő számkörben. A kath. népisk. II. oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv szerint.

Irta: BERTALAN VINCE.

IV. kiadás.

Kötve 20 fill.

VII.

== SZÁMTAN. ==

II. rész. Az 1-től 1000-ig terjedő számkörben.

Irta: BERTALAN VINCE.

V. kiadás.

Kötve 20 fill.

VIII.

== SZÁMTAN. ==

III. rész. A népiskolák IV. oszt. számára. Az 1000-en fölüli számkörben.

Irta: BERTALAN VINCE.

V. kiadás.

Kötve 20 fill.

IX.

== SZÁMTAN. ==

IV. rész. A népiskolák V–VI. osztályai számára.

Irta: BERTALAN VINCE.

IV. kiadás.

Kötve 20 fill.

X.

EGÉSZSÉGTAN.

A kath. népiskolák felső oszt. és az ismétlőiskolák számára.

Irta: HÁMORI MÁRTON.

II. kiadás.

Kötve 20 fill.

XI.

Háztartástan.

Az elemi leányiskolák V–VI. osztályai és az ismétlőleányiskolák számára.

Irta: CZIKE IMRE.

II. kiadás.

Kötve 20 fill.

Az I–V. szám alattiak német és tót nyelven, a VI–IX. szám alattiak tót nyelven is megjelentek.

Megrendelhetők a SZENT-ISTVÁN-TARSULAT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

== Budapest, IV. ker., Keeskeméti-utca 2. szám. ==